

Romcentrum

Název programu: Program Iniciativy Společenství EQUAL

Název tématické priority: Zlepšování zaměstnatelnosti

Číslo a název tématického opatření:

1.3 Překonávání rasismu a xenofobie na trhu práce v oblastech Cíle 1

Realizace: 1.7. 2005 - 30.6.2008

Název projektu : ROMCENTRUM

Předkladatel: Sdružení Romů Severní Moravy, Karviná

www.romcentrum.karvina.info, e-mail: romcentrum@quick.cz

ÚVOD

V České republice převažuje odmítavý postoj k některým etnickým skupinám dlouhodobě usazeným na území ČR. Největším problémem je a pravděpodobně i nadále bude postoj k romské menšině, která je vnímána jako cizorodý prvek. Romové jsou jedinou národnostní menšinou v České republice, která se svými antropologickými rysy zjevně odlišuje nejen od majority, ale i od ostatních národnostních menšin. Zjevná "odlišnost" navozuje zjednodušující stereotyp vnímání Romů a tradičně negativně ovlivňuje pozici Romů ve společnosti. Díky tomu je značně zkomplikována možnost její plnohodnotné integrace. Ta je navíc znesnadněna velkou izolací od majoritní populace spojenou s vzájemnou neznalostí obou skupin, dále katastrofální nezaměstnaností romské populace, která je spolu s nízkou mírou vzdělanosti hlavní příčinou všeobecně nižší životní úrovně. Mnohé společenské, kulturní a politické tlaky způsobily postupný rozpad kulturní identity romské populace, který ještě více prohlubuje pocit nechtěnosti, osamělosti a vykořeněnosti. Ten je podtržen malou ochotou veřejnosti a často i orgánů státní správy a samosprávy řešit problémy spojené se vzájemným soužitím věcně, bez neopodstatněných předsudků a zažitých stereotypů. V neposlední řadě se na obtížném začleňování podílí neochota romské menšiny přijímat některé programy a návrhy, které jsou jimi často považovány za prostředky asimilačního a nepřátelského tlaku ze strany majoritní společnosti. Izolace, potíže při získávání zaměstnání, segregace jsou často již výsledkem slabého sociálního postavení Romů, přímo souvisejícím s jejich vzdělanostní úrovní. Základním prvkem vedoucím k exkluzi Romů v České republice je segregace v systému vzdělávání, která již od dětství znemožňuje bližší styk romského a neromského obyvatelstva. Příčina této segregace spočívá v síti tzv. zvláštních škol - škol pro mentálně postižené děti. Romské děti jsou do těchto škol zařazovány bez ohledu na zaměření těchto škol, často jen proto, že neprospívají ve výuce, která je určena pro děti majoritní společnosti a která probíhá v češtině. Prvky diskriminace ze strany úřadů vedou některé romské rodiče k souhlasu s přeřazením svých dětí do zvláštních škol nebo dokonce požadují, aby jejich děti zde umístěny byly. Podle střízlivých odhadů jsou romské děti nejméně patnáctkrát častěji zařazovány do zvláštních škol než děti neromské. Žák, který ukončil školní docházku na zvláštní škole, má ve srovnání s žákem, který ji ukončil na škole základní, značně omezené možnosti v dalším středoškolském vzdělání. Výsledkem toho je situace, kdy jsou Romové v České republice systematicky "nedovzděláváni".

Přítomnost národnostních menšin či emigrantů ve společnosti je často provázána napětím, které může být zdrojem latentních konfliktů a za určitých společenských podmínek se tyto mohou změnit v konflikty otevřené. Projevy interetnické nesnášenlivosti jsou registrovány v celé řadě vyspělých demokratických zemí. Podobná situace se vyvinula v posledních letech i v České republice. Na rozdíl od ostatních demokratických zemí však projevy interetnické

nesnášenlivosti nesměřují prioritně proti cizincům, ale proti domácím Romům. Podle zprávy o problematice extremismu na území České republiky za rok 1999 trend ve vývoji kriminality s extremistickým podtextem, z pohledu delší časové řady, byl kolísavý a v roce 1999 byl zaznamenán nárůst zjištěných trestných činů v souvislosti se zvýšenou činností a tlakem Policie ČR. Analýza prokázala jak určitou spojitost mezi trestnou činností s rasistickým podtextem a přítomností příznivců a příslušníků hnutí skinheads, tak soustředění rasistické trestné činnosti do lokalit s větší koncentrací romského obyvatelstva, které je obětí této kriminality. Rovněž potvrdila projekci vysoké míry nezaměstnanosti do zvýšené míry xenofobie, projevované hlavně verbálními trestnými činy. Nejvyšší počet osob byl zaevidován v hl. městě Praze, krajích Jihomoravském, Severočeském a Moravskoslezském.

Obecný cíl projektu ROMCENTRUM

Vybudovat multifunkční komunitní centrum - Romcentrum - a rozšířit nabídku služeb pro příslušníky romského etnika a realizovat aktivity, které napomohou k pozitivnímu ovlivnění názoru majoritní společnosti vůči této menšině.

Ke splnění cílů projektu povede realizace aktivit, které budou rozděleny do 4 podprojektů vzájemně provázaných a zaměřených na plnění dílčích cílů a úkolů Zaměření jednotlivých podprojektů pod názvy:

1) ANALYTIKA

Za pomoci aktivit v podprojektu Analytika chce RP analyzovat bariéry příčin obtížného pracovního umístění cílových skupin a specifických potřeb romské populace ve vztahu k přístupu na pracovní trh, definovat motivační nástroje pro zaměstnavatele pro zlepšení přístupu cílových skupin na trh práce Analytika vytvoří informační základnu pro vyvíjené aktivity v dalších podprojektech.

Realizující partneři: **OPF, HKOK**

2) SPOLUPRÁCE

Za pomoci aktivit podprojektu Spolupráce chce RP vytvořit komunikační platformu pro výměnu zkušeností a iniciovat nové nástroje a formy spolupráce na národní a nadnárodní úrovni v rámci TCA. Podprojekt bude mít zodpovědnost za mainstreamingové a diseminační aktivity. Zároveň bude zajišťovat evaluaci činnosti RP, průběžné monitorování projektových aktivit bude dbát na naplňování principů Equal v rámci projektových aktivit

Realizující partneři: **SRSM, ANATAS**

3) MULTIKULTURA

Za pomoci podprojektu Multikultura bude RP vytvářet zázemí pro vznik informačního a propagačního centra v rámci působnosti ROMCENTRA, jehož hlavní aktivity budou zaměřené na prevenci a osvětu a šíření romské kultury a tradic. Cílem těchto aktivit bude podpora romské komunity, vytvoření systému vzájemné komunikace a možností poznávání pozitivních oblastí romské minority a vytváření vazeb na majoritní společnost. V rámci tohoto projektu budou vytvořeny nové metodiky Předprofesní přípravy, dány základy pro pobočku komunitního centra, vyvinuta a ověřena metodika mentoringu a také zorganizovány akce, které přispějí k šíření romské kultury a tradic a výchovně osvětové akce.

Realizují partneři: **ZŠ Družby, ZvŠ Komenského, Nová škola, SRSM za pomoci externí**

spolupráce s regionální knihovnou v Karviné

4) INTEGRACE

Za pomoci podprojektu Integrace chce RP vytvořit podmínky pro realizaci aktivit spojených s integrací cílové skupiny na pracovní trh a se zvyšováním jejich vzdělanostní úrovně s využitím nových anebo inovovaných nástrojů vytvářených v projektu. V rámci tohoto podprojektu RP vyvine a ověří metodiku terénního vzdělávání romského etnika v problematických romských komunitách, zároveň zajistí proškolení lektorů a terénních pracovníků realizující tyto aktivity. Na základě smlouvy TCA je dohodnuto využití nové metodiky vzdělávacích kurzů pro cílové skupiny podle metodiky slovenských partnerů. Zároveň SRSM ve spolupráci s ostatními partnery zřídí pracovní Roma agenturu, která se bude snažit naplnit svých činností zvýšit možnosti cílových skupin uplatnit se na trhu práce

Realizující partneři: **SRSM, AJAK, HKOK, SSKA s.r.o., Město Karviná, Orlová, Doubrava**

Partneři realizující projektový záměr

1. ANATAS s.r.o.

www.anatas.cz, e-mail: kancelar@anatas.cz

2. Akademie J.A.Komenského Karviná

www.ajak.karvina.cz, e-mail: ajak.karvina@volny.cz,

3. Základní škola Družby Karviná

www.zs-druzby.cz, e-mail: zs-druzby@volny.cz

4. Zvláštní škola Karviná - Nové Město

e-mail: zvs.karvina@seznam.cz

5. Slezská univerzita v Opavě

www.opf.slu.cz, e-mail: mezulanik@opf.slu.cz

6. Nová škola o.p.s., Praha

www.novaskola.org, e-mail: novaskola@novaskola.org

7. Hospodářská komora okresu Karviná

www.hkok.cz , e-mail: hkok@hkok.cz

8. SSKA - Stavební společnost Karviná, s.r.o.

www.sska.cz, e-mail: sska@volny.cz

9. Statutární město Karviná

www.karvina.org, e-mail: chytrova@karvina.org

10. Město Orlová

www.mesto-orlova.cz, e-mail: marie.pustelnikova@muor.cz

11. Obec Doubrava

www.doubrava.cz, e-mail: gazdova@doubrava.cz